

DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI

TAKO SPOŠTUJE ITALIJA SVEČANO PODPISANE OBVEZE

Poklican pred sodišče
ker ni prišel 1.1943 k naboru v fašistično vojsko

Slovenski partizan Jože Hlade iz Števerjana se je moral zagovarjati pred goriškim sodiščem zato, ker ni kot italijanski državljani 1. 1943 vstopil v italijansko fašistično vojsko. Tega sramotnega dejstva ne more izbrisati niti oprostila razsodba

GORICA, 20. — Italijanska vlada je s podpisom mirovne pogodbe sprejela tudi obvezo, da bo izpolnjevala vse njene dolžnosti, med drugimi tudi to, da ji pravi, da Italija ne bo preganjala svojih državljanov zgolj zaradi dejstva, da so sodelovali v zavestnem odporu proti fašizmu, ampak da bodo ti ljudje uživali pred zakonom enakopravnost. Ta dolžnost je bila v mirovno pogodbo vnesena z namenom, da prepreči italijanskim oblastem izvajanje kakršnih koli represalij proti ljudem, ki so se borili za uničenje fašizma in ustanovitve take državne ureditve, ki bo upoštevala človekovo svobodo in politično prepričanje.

Kot veliko drugih važnih dolžnosti, ki nosijo presvetli podpis samega italijanskega ministrskega predsednika, tako so tudi ta-le precej oddaljena od stvarnih namenov in ravnanja italijanskih oblasti. Dovolj da se spomnimo na proces proti italijanskim garibaldincem v Luccii in na pripravljane procese proti slovenskim partizanom, ki so kot borci za svobodo sodelovali v Beneški četli, se borili za uničenje fašizma.

S temi dokazi pa se ni zaključena vrsta postopkov, ki nasprotujejo duhu mirovne pogodbe, ampak se je danes pridružil na Goriškem se eden, ki kot vsi dosedanje, potrjuje naše dosedanje pisanje.

Števerjanec Jože Hlade s številke 195 je bil poklican pred okrajno sodišče, ker se ni meseca junija leta 1943 predstavljal naboru komisiji, ki mu je poslala vojaško pozivnico. Hlade se takrat ni mogel predstaviti pred naborno komisijo, ker je odšel šest mesecev februarja 1943. leta k partizanom in ostal v jugoslovanski vojski vse do maja 1948. leta. Januarja 1951 se je predstavil naborni komisiji in dobil kot partizan odpuščeno za petletni vojaški rok.

Po vsem, kar se je z njim že dogodilo po vojni pred naborno komisijo, pa so se na sodišču mahoma spomnili, da ga je treba poklicati na zagovor, zakaj takrat kot italijanski državljani ni stopil pod orožje, da bi seveda branil fašistični režim pred zavzečimi.

Sodišče je pregledalo njegov zagovor in ugotovilo, da je Hlade sodeloval pri partizanih

Izkoriščanje slovenske delovne sile

Za kidanje snega so v slovenskih krajih Benečije prejemali delavci od 400-500 lir na dan, v furlanskih središčih pa od 1000-1200 lir na dan. Glavni vzrok temu je v pomankanju organiziranega nastopa slovenskega delavstva

Pred kratkim smo dobili jasen dokaz, kako se, na žalost, širi težnja po izkoriščanju krajevne delovne sile. To se je dogajalo zlasti, ko je bilo treba očistiti ceste snega. Ta težnja po izkoriščanju se je pojavila brez izjeme v vseh občinah. Zadolževala bosta dva primera, da se lahko vsakdo prepriča o tem.

V občini Sv. Lenart se je zahtevalo, da bi krajevno prebivalstvo delalo zastopni. Končno pa se je občinska uprava ukladla in je določila skromno nagrado dnevnih 400 lir za ne-poročene delavce in dnevnih 500 lir za poročene.

V občini Brdo je prebivalstvo zastopni očistilo ceste raznih vasi. Nazadnje je ostala še cesta, ki iz Pradielisa pelje v najbolj oddaljen zaselok Musi. Gre za 5 km ceste, ki pelje se skozi ozko sotesko in ki je bilo zaradi tega mnogo snega, zlasti se, ker ga je bilo že mnogo, ko takrat, ko je zapadel zadnji sneg. V začetku je prebivalstvo rade volje pomagalo, toda v tem primeru je pri občinskih oblasteh zahtevali, naj bi se vsaj do neke mere plačilo tiste, ki so se kidali snega na tej cesti. Občinska uprava pa je bila nepopustljiva in je zahtevala, naj bi prebivalstvo raznih zaselo delalo zastopni na tej cesti.

Sprito dejstva pa, da se je prebivalstvo uprlo in ni hotelo delati zastopni, se je občinske oblasti raje odločila za mehanično sredstvo. Tako se je prikazal primerno opremljen traktor.

Koliko je stalo občino delo, ki ga je opravil ta traktor? Za vsako njegovo delovno uro je občina morala plačati 10.000 lir. K temu moramo še dodati, da v primerjavi s porabljenim časom, traktor ni mogel opraviti dosti, ker se skromen traktor nikakor ne more primerjati s strojem sgrajenim za čiščenje cest.

Tako se je dogodilo, da je občinska uprava morala potrošiti več, kakor če bi pristala na skromne zahteve krajevnega prebivalstva.

K temu je treba pristaviti še, da so tisti, ki so kidali sneg v Nadiški in Terski dolini dobivali le 400 ali 500 lir dnevno; oni pa, ki so opravljali isto delo v središčih furlanskega nižine, so dobivali vedno in v vsakem primeru od 1000 do 1200 lir dnevno. Torej, dvainpolkrat več kot so za isto delo dobivali delavci Nadiške doline. Ni mogoče trditi, da bi ti delavci opravili manjše delo kakor oni v centrih. Nasprotno, verjetno so ga opravili več, ker je naše prebivalstvo znano po svoji delavnosti in odgovornosti.

Dejstvo, da je v določenih primerih naša delovna sila slabše plačana, kar ostane, moramo pripisati okoliščinam, da naše ljudstvo ni organizirano, da je zaradi tega izpostavljeno vsakršnemu izkoriščanju.

Nov pojav slinavke in parkietve v Standeržu

STANDREŽ, 20. — Naš kraj je bil eden izmed tistih, ki so med prvimi izbrli slinavko in parkietve. Zahvala za to gre predvsem kmetički združenju, pa tudi vsem kmetovalcem, ki so se zelo temeljito držali navodil.

Ze smo upali, da je nevarnost slinavke in parkietve izginila, ker je nimajo niti v drugih slovenskih občinah, ki to še pred nedavnim imelo po več primerov bolezni, ko se je le dni slinavka znova pojavila v enem izmed starih kmetičkih hlevov. Zdi se, da je doslej obolen samo ena goveda. Da preprečimo širjenje po takih naslednjih razbojenskih po vasi napiske, ki opozarjajo na nevarnost. Trenutno se niso podvzeli nobenih ukrepov, vendar se zdi, da mislijo tudi na to, če bi se pokazala potreba.

Proslovno društvo v Standeržu je odprlo nove prostore

STANDREŽ, 20. — Nocoj je našeprosto društvo »Oton Zupančič« svačeno odprlo nove prostore nad kinodvorano Lutman. Slovensost so se udeležili številni domačini

Na vsakih 8 prebivalcev en radijski aparat v Goriški pokrajini

Goriška pokrajina je na prvem mestu glede brezposelnosti, a je hkrati skoraj na prvem mestu glede radijskih aparatov. Če bi se oziroma izključno na število radijskih aparatov, bi se Goriška nahajala na 64. mestu, takoj za Catanzaro in Cosenzo. Toda če primerjamo število aparatov s krajevnim prebivalstvom, se Goriška nahaja na osmem mestu. Oglejmo si razporeditve, ki nam kaže gostoto radijskih aparatov na vsaki tisoč prebivalcev.

Province	Gostota	Radijski aparat
Milan	168,76	419,143
Turin	157,23	223,964
Varese	146,14	66,957
Vercelli	144,15	53,901
Genova	130,98	119,754
Novara	126,81	53,015
Pavia	121,94	62,750
Gorica	117,54	13,353
Rim	112,48	241,841
Videm	59,85	48,214
Nuoro	19,09	4,954

Iz tega izhaja, da je po številu radijskih aparatov Goriška pred Rimom, Firencami, Bologna, Palermo in Neapljem. In le gledamo na število radijskih aparatov v Goriški pokrajini v primerjavi s številom prebivalstva odpe od radijski aparat na vsaki osem prebivalcev, kar pomeni da vsaj ena družina na vsake tri živi v razmeroma dobrih gospodarskih razmerah.

Vest za trgovce

GORICA, 20. — Zveza trgovcev za goriško pokrajino obvešča veljane tve, da si na njenem sežu v Ul. IX, avgusta 11, lahko ogledajo sledeče okoliščine: pravila za izvajanje trgovinskega sporazuma med Italijo in Irakom z dne 31. decembra 1951; uvoz avtomobilov z dovoljenjem; preuredbo

Podaljšani rok za plačilo avtorskega prava

GORICA, 20. — Zveza trgovcev za goriško pokrajino sporoča vsem javnim obratnikom, ki imajo v svojih lokalnih radijskih sprejemnikih, da je rok za plačilo avtorskega prava, ki je zapadel 31. januarja, podaljšani do 31. marca. Zveza je pripravila zamudnikom, da poravnajo omenjeno naročnino pravčasno vsaj v drugem roku.

V nekaj sekundah v kupu nečednih ruševin

GORICA, 20. Danes popoldne se je 44-letni gospodinjica Zecchi iz Placete pripeljal v Goriško nesreča. Ko je Zecchi je šla v stranišče, se je ta del stanovanja nenadoma vdrl in Zecchi je v nekaj sekundah znašla v spodnjem nadstropju.

Sum, ki je nastal ob rušenju dela stanovanja je k navedeni prikladal vse stanovančarji, ki so jo vsa prestrašeno izvele iz nečednih ruševin. Po prvi pomoči, ki so ji jo nudili domači, so Zecchi je pripeljal v mestno bolnico Brigata Pavia z avtomobilom Zelenega križa. V bolnici so zdravniki pri pregledu ugotovili, da se je ranila in potokla po raznih delih telesa. Ozdravela bo v 30 dneh.

Podaljšani rok za plačilo avtorskega prava

GORICA, 20. — Zveza trgovcev za goriško pokrajino sporoča vsem javnim obratnikom, ki imajo v svojih lokalnih radijskih sprejemnikih, da je rok za plačilo avtorskega prava, ki je zapadel 31. januarja, podaljšani do 31. marca. Zveza je pripravila zamudnikom, da poravnajo omenjeno naročnino pravčasno vsaj v drugem roku.

Vest za trgovce

GORICA, 20. — Zveza trgovcev za goriško pokrajino obvešča veljane tve, da si na njenem sežu v Ul. IX, avgusta 11, lahko ogledajo sledeče okoliščine: pravila za izvajanje trgovinskega sporazuma med Italijo in Irakom z dne 31. decembra 1951; uvoz avtomobilov z dovoljenjem; preuredbo

Podaljšani rok za plačilo avtorskega prava

GORICA, 20. — Zveza trgovcev za goriško pokrajino sporoča vsem javnim obratnikom, ki imajo v svojih lokalnih radijskih sprejemnikih, da je rok za plačilo avtorskega prava, ki je zapadel 31. januarja, podaljšani do 31. marca. Zveza je pripravila zamudnikom, da poravnajo omenjeno naročnino pravčasno vsaj v drugem roku.

Vest za trgovce

GORICA, 20. — Zveza trgovcev za goriško pokrajino obvešča veljane tve, da si na njenem sežu v Ul. IX, avgusta 11, lahko ogledajo sledeče okoliščine: pravila za izvajanje trgovinskega sporazuma med Italijo in Irakom z dne 31. decembra 1951; uvoz avtomobilov z dovoljenjem; preuredbo

Podaljšani rok za plačilo avtorskega prava

GORICA, 20. — Zveza trgovcev za goriško pokrajino sporoča vsem javnim obratnikom, ki imajo v svojih lokalnih radijskih sprejemnikih, da je rok za plačilo avtorskega prava, ki je zapadel 31. januarja, podaljšani do 31. marca. Zveza je pripravila zamudnikom, da poravnajo omenjeno naročnino pravčasno vsaj v drugem roku.

Klavrni sprehod
golobrade drhali

«Solidarnostna manifestacija» ob 4. obletnici tristranske izjave o vrnitvi Trsta k Italiji ni zainteresirala prebivalstva razen nekaj ezulov in naščuvanih študentov

GORICA, 20. Tudi štiriletna ponesrečena rojstva tristranske izjave o priključitvi Trsta k Italiji ni šla neopazeno mimo šovinističnih italijanskih goriških krogov, ampak so skušali napraviti ta dan čim bolj bučen, morda tako glasen, da bi predrinili tri zapadne velesile in jih pripravili do tega, da bi znova priklicale, predvsem po njih samih pozabljene izjave. Ker pa je Gorica znana kot mesto upokojencev, ki ljubijo mir in mesto dijakov, ki delajo ob vsaki priliki, samo da odpade pouk, skagaca, je pač naravno, da so manifestacija za štiriletnico izjave priredili sami italijanski dijaki, ki so jih naščuvani zagrizli italijanski šovinistični voditelji.

Dijaki so se sprehodili po Korzu, šli v spominski park, ki so ga uničili eslavci, kot je zaradi podpiranja protislovenske gonje večerjal pisal neki klerofašistični list, in se od tam vrnili po Korzu pred sedež Italijanskega revizionističnega gibanja (MIR), kjer jim je v naglici spregovoril Manzin, predsednik istinskih beguncev. Mož se je v svojem kratkem govoru tako raznel, da je pozabil, da ima pred seboj golobrade dijakine in jim je med drugim rekel, da so tudi njihovi sinovi okusili etiranjilo del irvasore barbaro...

Zagrizani in strupeni govorniki je bil na levo in desno ter med drugim zagrozil tudi »famosnim zahodnim demokratizmom, da ne zajo izpolnjevanje svojih obljub.

Vendar pustimo ob strani njegovo izjavljanje gojnice in podpiranje, kakšno lahko bremo v vsakem italijanskem šovinističnem in kominfornističnem časopisu o zapostavljanju Italijanov v Jugoslaviji. Poglejmo rajši, koliko resnice je na stvari in kako živi italijanska manjšina z 79.575 prebivalci v Jugoslaviji.

Najprej nam zastopuje že gola številka o številu Italijanov v Jugoslaviji leta 1948 za dokaz o zapostavljanju slovenske manjšine, ki ni imela lanske leto ob 9. ljudskem štetju možnosti, da pokaže svojo številčnost.

Dalje je predsednik reškega mestnega ljudskega odbora, čeprav je večina prebivalstva hrvaške narodnosti, Italijan Pietro Klausberger. V zvezno narodno skupščino sta bila iz zadnjih volitev izvoljena dva italijanska poslancina. V Sabor ljudske republike Hrvaške so bili izvoljeni trije poslanci. V okrajnih ljudskih odborih imata italijanska manjšina 20 odborov, v mestnih občinskih svetih 83, v podeželskih krajevnih odborih pa 123. V letu 1949-50 je bilo 27 italijanskih osnovnih šol z 2477 učenci, poleg tega se 12 sedemletni z 2470 učenci. Italijanska manjšina ima tudi tri popojne gimnazije na Reki, v Pulju in Rovinju. V vseh teh

Kratke vesti iz beneških vasi

Fojda Na hribu Piccat je večerjal izbruhnil velik požar, ki je v kratkem času uničil številne kostanje, skladovnice drv in kope sena. Ves dan so se ljudje trudili, da bi zadušili požar, a šele po 24 urah trdega dela z vsemi razpoložljivimi sredstvi se je prebivalcem to uspelo. Škoda je precejšnja, nad milijon lir. Skodo so utrpeli kmetje Romando Perobon, Erminija, Edvard Perobon, podk. Antona, Marija in Rudolf Bertolotti.

St. Peter Slovenov Pedagoški center »Nadiška dolina« se je spet nekoliko prebudil. Zbranim učiteljem je prof. Cirilo Romani govoril o zgodovinskem okolju Nadiške doline. Naravno je, da prisotni učitelji niso razumeli, kaj se jim je hotelo povedati. Fredhodno bi bilo treba pojasniti če gre dejansko za zgodovinska raziskavanja ali za pobožne želje, ki bi jih hoteli spremeniti v zgodovinsko resnico.

Neme Cimperje bi bilo treba popraviti most čez hudournik Cornapno, ki veže središče s Torlano, in s tem z gornjo dolino hudournika. Ze dolgo je, odkar so najavili začetek dela, a na žalost ne vemo, kdaj po kaj iz tega.

Čedad 22. marca se bo v krajevnem sežehu pokrajinskega poljedeljskega konzorcija vrtil delni občni zbor njegovih članov. Na to zborovanje, ki se bo začelo ob 8. uri so vabljani tudi člani tega konzorcija, ki prebivajo v Cedadu, Faedisu, Pulferu, Sv. Lenartu, St. Petru Slovenov, Toreanu, Grimacu, Strejni in Savogni.

Potrebnost, da se tega delnega zborovanja udeležijo tudi člani teh naših občin, ker bodo izvolili delegate, ki se bodo udeležili obnega zbora konzorcija. Potrebno bi bilo tudi, da se ti konzorciji postavijo na demokratično osnovno, ker se jih skuša polastiti vladajoča stranka.

Vsak član, ki se bo udeležil obnega zbora mora imeti s seboj osebno izkaznico. Kdor ne bo imel izkaznice, ga ne bodo vpustili na zborovanje.

KMETOVALCI, DVIGNITE SADRNE SADIKE

GORICA, 20. — Pokrajinski kmetijski nadzorništvo vabi vse kmetovalce, ki so naročili sadna drevesa, naj sadike čimprej dvignejo.

IZ TRŽAŠKEGA DNEVNIKA

DRUGI DAN MEDNARODNE ŽELEZNIŠKE KONFERENCE

Zaradi nejasnosti avstrijskih tarif odloženo razpravljanje o postavljenih predlogih

Predlog Južnih železnic - raztegnitev avstrijske tarife; predlog Nemcev - znižanje postavk. Skupno kosilo vseh delegatov v hotelu Excelsior

Mednarodna železniška konferenca je včeraj nadaljevala z delom. Prvi sestanek vseh 21 prisotnih delegatov se je začel dopoldne ob 10.30 in se je končal ob pol dveh.

Na dopoldanskem sestanku so razpravljali o dveh bistvenih različnih predlogih, ki se nanašata na avstrijsko tarifno shemo in na postavke med Avstrijo in Trstom ter Avstrijo in Hamburgom.

Južne železnice so postavile enoten predlog, ki ga je iznesel tržaški predstavnik polk. Pannell, šef oddelka za prevoz pri ZVU. Predlog Južnih železnic je v bistvu zelo enostaven: predvideva, da se bodo raztegnile nove avstrijske tarife tudi nad nemško in tržaško ozemlje. Po tem predlogu naj bi plačevali za avstrijsko tranzitno blago izven Avstrije iste tarife, kot jih plačujejo za notranje blago v Avstriji.

V zvezi s tem predlogom so predstavniki Južnih železnic (Avstriji, Italijani, Jugoslovani in Tržčani) tudi predlagali, da bi se računale tarife postavke ločeno in to posebej po avstrijskem ozemlju in v posebej od avstrijske državne meje do pristanišča. Predlog o ločenih tarifnih postavkah pa je bil za Nemce nesprejemljiv, kot je tudi podarjal nemški predstavnik, ker bi praktično pomenil dvig tarife daleko nad 17% in za nekatera blaga celo do 50 odst.

Tudi nemški protipredlog je osnovan na novi avstrijski tarifi. Kot smo že poročali, pripravlja Avstrija nov tarifni sistem, ki pa je ni dokončno stan ter bo verjetno stopil v veljavo prvega prihodnjega

meseca. Vendar je nemški delegat dr. Pischel predlagal, da se upošteva avstrijsko tarifno shemo, da na način, da bi bili stroški za prevoz blaga preko nemškega ozemlja celo manjši, kot so dosedaj. Dosedaj so stroški za prevoz blaga preko nemškega ozemlja presegali za najmanj 17 odst. stroške za prevoz blaga iz Avstrije do Trsta. Po nemškem predlogu bi ti stroški bili do kaj manjši in bi za nekatera blaga bile tarife postavke praktično enake.

Oba predloga sta osnovana na avstrijskih tarifah. Prav avstrijske tarife pa so največja nezanka te konference. Avstriji pravijo, da bodo za izvozno in uvozno blago verjetno uporabljali iste tarife kot je v drugi državi, ne glede na kakšno budo te tarife, niti za koliko odstotkov bodo blažje od notranjih.

Iz tega razloga so se vsi predstavniki strinjali, da je treba najprej natančneje proučiti praktične rezultate, katere bi lahko prinesla osvojitve enega ali drugega predloga. Zato so izvolili posebno komisijo, ki naj se sestane v aprilu in ki bo izračunala natančne tarife postavke izhajajoče iz prvega in drugega predloga. Kasneje pa se bo verjetno sestala še ena konferenca, ki bo prinesla dokončne zaključke.

Okoli dveh popoldne so se delegati zbrali na povabilo Trgovske zbornice v Excelsiorju na svečanem kosilu. Zbrane goste je tam pozdrvil v imenu Trgovske zbornice v Excelsiorju dr. Bauer, za Nemčijo pa dr. Braun.

Jutri se bo začela konferenca ob 9. zjutraj na istem sežu, popoldan pa so povabile tržaške železnice vse delegate na kosilo v Sesljan.

Popravek

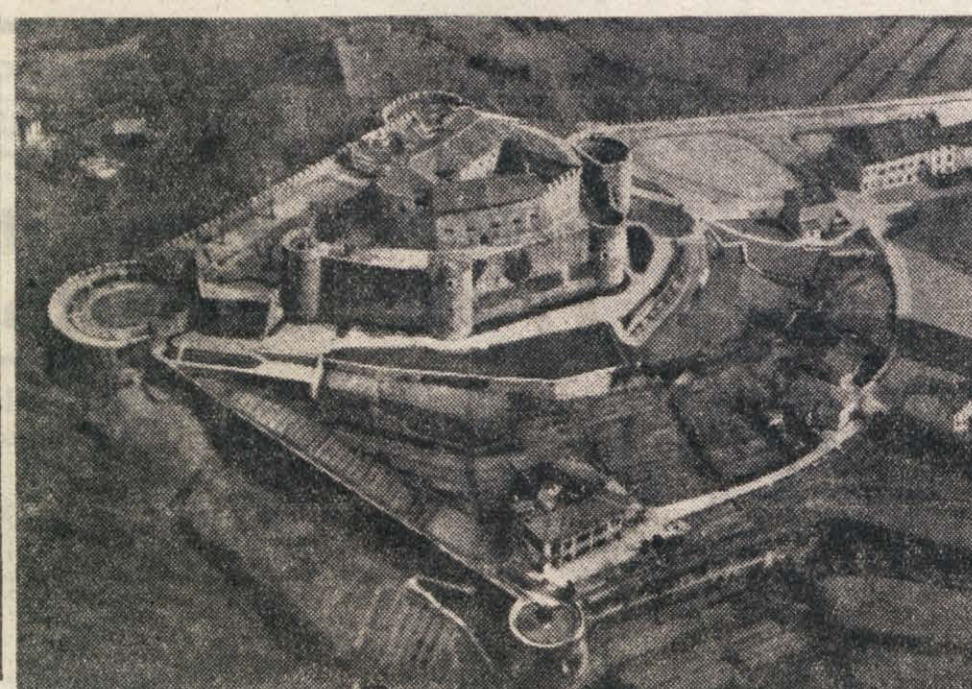
Standreški čitatelji so verjetno že opazili, da smo v včerajšnji številki pomotoma za menjali prejšnjega predsednika. Prejšnji predsednik je bil Alojz Tabal, novi pa je Emil Pavlin. Je imel tudi otvoritveni govor.

Popravek

Standreški čitatelji so verjetno že opazili, da smo v včerajšnji številki pomotoma za menjali prejšnjega predsednika. Prejšnji predsednik je bil Alojz Tabal, novi pa je Emil Pavlin. Je imel tudi otvoritveni govor.

Popravek

Standreški čitatelji so verjetno že opazili, da smo v včerajšnji številki pomotoma za menjali prejšnjega predsednika. Prejšnji predsednik je bil Alojz Tabal, novi pa je Emil Pavlin. Je imel tudi otvoritveni govor.

Pogled na goriški grad iz višine.

Kratke vesti iz beneških vasi

Fojda Na hribu Piccat je večerjal izbruhnil velik požar, ki je v kratkem času uničil številne kostanje, skladovnice drv in kope sena. Ves dan so se ljudje trudili, da bi zadušili požar, a šele po 24 urah trdega dela z vsemi razpoložljivimi sredstvi se je prebivalcem to uspelo. Škoda je precejšnja, nad milijon lir. Skodo so utrpeli kmetje Romando Perobon, Erminija, Edvard Perobon, podk. Antona, Marija in Rudolf Bertolotti.

St. Peter Slovenov Pedagoški center »Nadiška dolina« se je spet nekoliko prebudil. Zbranim učiteljem je prof. Cirilo Romani govoril o zgodovinskem okolju Nadiške doline. Naravno je, da prisotni učitelji niso razumeli, kaj se jim je hotelo povedati. Fredhodno bi bilo treba pojasniti če gre dejansko za zgodovinska raziskavanja ali za pobožne želje, ki bi jih hoteli spremeniti v zgodovinsko resnico.

Neme Cimperje bi bilo treba popraviti most čez hudournik Cornapno, ki veže središče s Torlano, in s tem z gornjo dolino hudournika. Ze dolgo je, odkar so najavili začetek dela, a na žalost ne vemo, kdaj po kaj iz tega.

Čedad 22. marca se bo v krajevnem sežehu pokrajinskega poljedeljskega konzorcija vrtil delni občni zbor njegovih članov. Na to zborovanje, ki se bo začelo ob 8. uri so vabljani tudi člani tega konzorcija, ki prebivajo v Cedadu, Faedisu, Pulferu, Sv. Lenartu, St. Petru Slovenov, Toreanu, Grimacu, Strejni in Savogni.

Potrebnost, da se tega delnega zborovanja udeležijo tudi člani teh naših občin, ker bodo izvolili delegate, ki se bodo udeležili obnega zbora konzorcija. Potrebno bi bilo tudi, da se ti konzorciji postavijo na demokratično osnovno, ker se jih skuša polastiti vladajoča stranka.

Vsak član, ki se bo udeležil obnega zbora mora imeti s seboj osebno izkaznico. Kdor ne bo imel izkaznice, ga ne bodo vpustili na zborovanje.

KMETOVALCI, DVIGNITE SADRNE SADIKE

GORICA, 20. — Pokrajinski kmetijski nadzorništvo vabi vse kmetovalce, ki so naročili sadna drevesa, naj sadike čimprej dvignejo.

IZ TRŽAŠKEGA DNEVNIKA

DRUGI DAN MEDNARODNE ŽELEZNIŠKE KONFERENCE

Zaradi nejasnosti avstrijskih tarif odloženo razpravljanje o postavljenih predlogih

Predlog Južnih železnic - raztegnitev avstrijske tarife; predlog Nemcev - znižanje postavk. Skupno kosilo vseh delegatov v hotelu Excelsior

Mednarodna železniška konferenca je včeraj nadaljevala z delom. Prvi sestanek vseh 21 prisotnih delegatov se je začel dopoldne ob 10.30 in se je končal ob pol dveh.

Na dopoldanskem sestanku so razpravljali o dveh bistvenih različnih predlogih, ki se nanašata na avstrijsko tarifno shemo in na postavke med Avstrijo in Trstom ter Avstrijo in Hamburgom.

Južne železnice so postavile enoten predlog, ki ga je iznesel tržaški predstavnik polk. Pannell, šef oddelka za prevoz pri ZVU. Predlog Južnih železnic je v bistvu zelo enostaven: predvideva, da se bodo raztegnile nove avstrijske tarife tudi nad nemško in tržaško ozemlje. Po tem predlogu naj bi plačevali za avstrijsko tranzitno blago izven Avstrije iste tarife, kot jih plačujejo za notranje blago v Avstriji.

V zvezi s tem predlogom so predstavniki Južnih železnic (Avstriji, Italijani, Jugoslovani in Tržčani) tudi predlagali, da bi se računale tarife postavke ločeno in to posebej po avstrijskem ozemlju in v posebej od avstrijske državne meje do pristanišča. Predlog o ločenih tarifnih postavkah pa je bil za Nemce nesprejemljiv, kot je tudi podarjal nemški predstavnik, ker bi praktično pomenil dvig tarife daleko nad 17% in za nekatera blaga celo do 50 odst.

Tudi nemški protipredlog je osnovan na novi avstrijski tarifi. Kot smo že poročali, pripravlja Avstrija nov tarifni sistem, ki pa je ni dokončno stan ter bo verjetno stopil v veljavo prvega prihodnjega

meseca. Vendar je nemški delegat dr. Pischel predlagal, da se upošteva avstrijsko tarifno shemo, da na način, da bi bili stroški za prevoz blaga preko nemškega ozemlja celo manjši, kot so dosedaj. Dosedaj so stroški za prevoz blaga preko nemškega ozemlja presegali za najmanj 17 odst. stroške za prevoz blaga iz Avstrije do Trsta. Po nemškem predlogu bi ti stroški bili do kaj manjši in bi za nekatera blaga bile tarife postavke praktično enake.

Oba predloga sta osnovana na avstrijskih tarifah. Prav avstrijske tarife pa so največja nezanka te konference. Avstriji pravijo, da bodo za izvozno in uvozno blago verjetno uporabljali iste tarife kot je v drugi državi, ne glede na kakšno budo te tarife, niti za koliko odstotkov bodo blažje od notranjih.

Iz tega razloga so se vsi predstavniki strinjali, da je treba najprej natančneje proučiti praktične rezultate, katere bi lahko prinesla osvojitve enega ali drugega predloga. Zato so izvolili posebno komisijo, ki naj se sestane v aprilu in ki bo izračunala natančne tarife postavke izhajajoče iz prvega in drugega predloga. Kasneje pa se bo verjetno sestala še ena konferenca, ki bo prinesla dokončne zaključke.

Okoli dveh popoldne so se delegati zbrali na povabilo Trgovske zbornice v Excelsiorju na svečanem kosilu. Zbrane goste je tam pozdrvil v imenu Trgovske zbornice v Excelsiorju dr. Bauer, za Nemčijo pa dr. Braun.

Jutri se bo začela konferenca ob 9. zjutraj na istem sežu, popoldan pa so povabile tržaške železnice vse delegate na kosilo v Sesljan.

Popravek

Standreški čitatelji so verjetno že opazili, da smo v včerajšnji številki pomotoma za menjali prejšnjega predsednika. Prejšnji predsednik je bil Alojz Tabal, novi pa je Emil Pavlin. Je imel tudi otvoritveni govor.

Popravek

Standreški čitatelji so verjetno že opazili, da smo v včerajšnji številki pomotoma za menjali prejšnjega predsednika. Prejšnji predsednik je bil Alojz Tabal, novi pa je Emil Pavlin. Je imel tudi otvoritveni govor.

Popravek

Standreški čitatelji so verjetno že opazili, da smo v včerajšnji številki pomotoma za menjali prejšnjega predsednika. Prejšnji predsednik je bil Alojz Tabal, novi pa je Emil Pavlin. Je imel tudi otvoritveni govor.

Danes, petek 21. marca
Benedikt, Vida
Sonce vzhaja ob 6.07, zalaze ob 18.18. Dolžina dneva 12.11. Luna vzhaja ob 3.56, zalaze ob 12.51. Jutri, sobota 22. marca
Vasilij, Tuga

V NEDELJO
23. III. 1953 OB 20.30
V AVDTORIJU

REVIIA
OPERETNIH
MELODIJ

Sodelujejo:
ELZA BARBICEVA
ANGELCA SANCINOVA
MODEST SANCINI
JOZKO LUKES
BELIZAR SANCINI

IN
ORKESTER
IZ LJUBLJANE
Režiser in konferencier
MODEST SANCINI

Dirigent

Ob zadnjih številkah

1. »Razgledov«

Većkrat mi spominj obitane
na onih piškavlj rožičih, -
«cukerdorž» in pomaranče so
bile preveč gosposke --, ki mi

91-letna Marija Kocman
iz Mavhinj

... dva sta bila dolgo doba
daleč naokrog edina, ki sta si
zaslužila takšen splohin.

Na Krohutu da je bil neki
krovčak, s katerim je noma
starištor tako imel splosvine stiš-
se prav svojevrstnega značaja:
pripravljal je noma puhalce.
Pihalca je spremljala krasno
ogojnice kot njegov sestavni
del, da je gospodinja z njo im-
prej zakrila očenj in »para-
lele jo to in sapov, kakor se je
izrazil noma. Ker so se lesene
hitro izrabile, je noma nabav-
ljala gospodinjam kovinske in
medenim na enem koncu okrasli z
medenim obročem.

Cudili smo se mu, ker je od-
kranjal vožnjo z vlakom v Trst
saj je bil skoro 50-letnik, ki
je bila l. 1859 končana železni-
ca Ljubljana-Trst.

toder je bila spjeljana železnica,
 poleg obdobjevanja tudi
 precejšnji preplah. Sicer je želez-
 nica zaslužila takrat tudi je-
 denjaki deželniki zelo malo in
 to iz več razlogov: dežela je
 mestu stala bila medsebojno ze-
 lo rahlo povezana. In tudi je
 bil oslo zelo drag. Tudi v
 mojih mladih letih je bil de-
 jarer bolj bleda vrana. Ko mi je
 htel v Trst nekoč daroval za
 hlače (vsil svetli) epatakon »(4
 karjenci ali 8 vinarjev), sem
 mislil, da imam ne vem kakšno
 vrednost... Tukajšnji kmet je
 spjel v Trst kakšen voz drv
 ali sena, od poljskih pridelkov
 pa krompir, rep in mogoče
 kakšno vrečo zelja. Vasko toli-
 ko je prišel v vsa pelugar
 iz Klanca pri Gorjanskem, po-
 kupil pepel, ki mu ga je več-
 noma gospodinj preskobil brez

Ogledno si, vsaj površno, o tem vse razpravlja kriminalistika. Ze prvo dejanje, s katerim blazivo zamra za izvršeno de-

Kaže, da se bo liste še doli razvil. Sicer so se vendarle razvile, vendar ne za pravičljivega bralca, omejene, dal bi se pa še pozivilo. Zdaj ima poleg V. Bartola še dva gledališki ocenjevalca, oba strokovnjaka – Filipa Kalana in Mateja Bora, ki se samojemu prizadevata, da bi vsaj eno svetlo pa je začel kazati Tržičan Pavle Merku, ki se je pridružil prejšnjim glasbenim poročevalcem. Slabše je z literarnim kritiko in s poročili iz zunanjega sveta. To delo je, kakor rečeno, razdeljeno na dve oddelki, ki se tudi pravilaj. Tistih dveh mnenj in pogledov, ki delajo revijo pisano, zdaj skoraj ni več. Tukaj so Razgledje prehiteli drugi in zdaj z njimi ne bo lahka tekma. Pač, dal bi se urediti, posebno, da bi se po dnevnih kotičkih ne po zadnjih straneh literarnih mesečnikov, med njimi na prikljo zapiskov o italijanskem

ANGELICA SANCINÚVA

JOËRU LUKES

ELZA BABBILEVA

BELIZAR SANCIN

KRIMINALISTIKA-VEDA, KI POMAGA PRAVICI

sončni žarki te nam naznanjajo, kakoj čakali, da nas, premirje dobo in jasno napolnijo srca (Foto Magasina)

Ne samo 21. marec, tudi blagi sončni žarki te nam naznanjajo, da mi smo te veseli, saj smo komaj čakali, da nas, premirni, ogreješ, da nam s svojo svetlobo in jasno napolniš srce.

(Foto Magajna)

ta dva sta bila dolgo doba
daleč naokrog edina, ki sta si
zaslužila takšen spomin.

Na Krohutu da je bil neki
krovač, s katerim je nono n
starištor bej imel »poslovne st
se prav svojevrstnega značaja:
pripravljal je nonotu pihalce.
Pihalca je spremljala krasko
ogonjnice kot njegov sestavni
del, da je gospodinja z njo čim
prej zakurila ogenj in aspara-
le je to in sapo, kakor se je
izrazili nono. Ker so se lesene
hitro izrabile, je nono nabav-
ljala gospodinjam kovinske in
jih na enem koncu okrasili z
medenin brošem.

Cudili smo se mu, ker je od
klancjal vznjo z vlakom v Trst
saj je bil skoro 50-letnik; ko
je bila l. 1859 končana železni-
ca Ljubljana–Trst,

na kupa kupila po polniri blaga. Včasih sem si kupila v ne-
kak obliki (kuhanje re-
ti) si so prodajali na več n-
ti, in se tako vročila domov.
Večkrat sem popoldne nesla
remerje druž v Devin in m-
kupila kupila. Slabo smo živeli in
večkrat sem bila po jedi la-
na, kot pred njo. Naša hrana
je bila: krompir v obliki, ki
je repa, jetmen, mirni, ajdov
kruh. Sejal smo več prirkeve
kot pšenice, ker je dala več
in tudi dober kruh. Pšenico
mo prodali... Mlekarila sem do
7. leta, ko sem se poročila. Bi-
la sem dvakrat poročena in ima-
la 10 otrok... Ej, ni bilo lahko
našega življenja... v mladih letih
veder je bilo lepo. Nismo se
prepirali ne v družini ne me-
našani.

JANKO

Res je bojnika zdravil nekdo, se je na to »razumel« — pomeni, da je poznal neke molitve in poteze s kreda po oteklemu licu. Spominjam se, da so me nekot' lovilj, ker nisem hotel — bilo me je tega sram — kakotaku »skirugus«. Tudi vid je nekoč imel dober in je čital brez očal. Sluh pa mu je na starost odpovedal.

»Kakšno vreme nam napovedujete?« je ponovil nagajivec.

Ce je nono zavohal, da ga tja vprašuje le za zabavo, družbi, mu je malo užajlen zapretil s palico. »Kaj, tebi naj ne pravim, ko ne veš kaj je belo kaj je črno! Juncvet grdi!«

FURLAN

ju je zalotil poide al mrak, in oba sta brez kesanja odložila delo na popoldne ali naslednji dan. Ne, mudilo se jim ni! Saj je bilo dosti delovnih dni in delavnih rok. Za monotov na svet: «Ne jezi se!» so bili takrat kajest vsenu boljši pogoji kot danes, ko nas tlačijo brige in skrbri, ki jih oni rodovi, ločeni od sveta in s skromnimi potrebami in zahtevami, navezani na svojo zemljo, niso poznali.

Nekoč pa je nono videl, kako sem kot 13 leten mlad evleleki srobot. Poklical me je k sebi in poučil: «Poglej naš kamini! Crn je in spacakaminan

pri Nekotih mi je dastil punir
 pri verouku kot učenec 3. raz-
 reda rekel, da pojdem na pašo
 po njegovo kravo in tele. Za
 nagrado mi je položil na klo-
 upo, culo lepih fih, ki jih je
 nabral na svoji njivi na Kre-
 klichu. Da bi ne bila tega nikoli
 storil! Egle so bile v njegovi
 skoraj kvadratni meter velikih
 plavih žepni rti. Ogorčen sem
 jih pahnol od sebe z odločnim
 "Ne vzamem jih", skočil skozi
 okno pritrjenega šolskega razre-
 da in zbežal domov... Čez
 hip — šola je bila nekaj ko-
 rakov od mojega doma — je
 bil, gasptnunc že pri nas. Opa-
 zoval sem ga z vrta in slisal,
 kako se mama župniku obju-
 bla, da me bo za to pošteno
 nasekala.

(Nadaljevanje sledi)

UTRINKI IN PABERKI IZ PRIPOVEDOVANJA STARIH DOMACINOV
VEČERI OB KRAŠKEM OGNJIŠČU

ta dva sta bila dolgo doba
daleč naokrog edina, ki sta si
zaslužila takšen spomin.

Na Krohutu da je bil neki
krovač, s katerim je nono n
starištor bej imel »poslovne st
se prav svojevrstnega značaja:
pripravljal je nonotu pihalce.
Pihalca je spremljala krasko
ogonjnice kot njegov sestavni
del, da je gospodinja z njo čim
prej zakurila ogenj in aspara-
le je to in sapo, kakor se je
izrazil nono. Ker so se lesene
hitro izrabile, je nono nabav-
ljala gospodinjam kovinske in
jih na enem koncu okrasil z
medenin brošem.

Cudili smo se mu, ker je od
klancijal vznemir z vlakom v Trst
saj je bil skoro 50-letnik, ko
je bila l. 1859 končana železni-
ca Ljubljana–Trst.

Koder je bila spejzarna želez-
ca, poleg obpejzovanja tu
prečejnjih preplah. Sicer je
lezmica zaslužila takrat tudi
drugim delomali zelo malo
in iz dveh razlogov: delala
mesto sta bila medsebojno
tu rahlo povzmana in tudi
bil asosida zelo drag. Tudi
mojih mladih letih je bil
nar bolj bela vrana. Ko mi
stric iz Trsta nekoč daroval
»vahte (vsi svetli) epatakon
krajcarji ali 8 vinarjev), se
mislim, da imam ne vem kakš-
no vrednost... Tukajšnji kmet
peljal v Trst kakšen voz
ali sena, od poljskih pridelek
pa kronprj, repo in mogo-
če kakšno vrečo zelja. Vsako to-
bo je prišel v vas pepelusi
iz Klanca pri Gorjanskem, ki
kupil pepel, ki mu je bil vsa
na gospodinj preskoberla b

na kupa kupila po polniri blaga. Včasih sem si kupila v ne-
kak obliki (kuhanje re-
ti) si so prodajali na več n-
ti, in se tako vročila domov.
Večkrat sem popoldne nesla
remerje druž v Devin in m-
kupila kupila. Slabo smo živeli in
večkrat sem bila po jedi la-
na, kot pred njo. Naša hrana
je bila: krompir v obliki, ki
je repa, jetmen, mirni, ajdov
kruh. Sejal smo več prirkeve
kot pšenice, ker je dala več
in tudi dober kruh. Pšenico
mo prodali... Mlekarila sem do
7. leta, ko sem se poročila. Bi-
la sem dvakrat poročena in ima-
la 10 otrok... Ej, ni bilo lahko
našega življenja... v mladih letih
veder je bilo lepo. Nismo se
prepirali ne v družini ne me-
našani.

JANKO

Res je bojnika zdravil nekdo, se je na to »razumel« — pomeni, da je poznal neke molitve in poteze s kreda po oteklemu licu. Spominjam se, da so me nekot' lovilj, ker nisem hotel — bilo me je tega sram — kakotaku »skirugus«. Tudi vid je nekoč imel dober in je čital brez očal. Sluh pa mu je na starost odpovedal.

»Kakšno vreme nam napovedujete?« je ponovil nagajivec.

Ce je nono zavohal, da ga tja vprašuje le za zabavo, družbi, mu je malo užajlen zapretil s palico. »Kaj, tebi naj ne pravim, ko ne veš kaj je belo kaj je črno! Juncvet grdi!«

FURLAN

ju je zalotil poide al mrak, in oba sta brez kesanja odložila delo na popoldne ali naslednji dan. Ne, mudilo se jim ni! Saj je bilo dosti delovnih dni in delavnih rok. Za monotov na svet: «Ne jezi se!» so bili takrat kajest vsenu boljši pogoji kot danes, ko nas tlačijo brige in skrbri, ki jih oni rodovi, ločeni od sveta in s skromnimi potrebami in zahtevami, navezani na svojo zemljo, niso poznali.

Nekoč pa je nono videl, kako sem kot 13 leten mlad evleleki srobot. Poklical me je k sebi in poučil: «Poglej naš kamini! Crn je in spacakaminan

pri Nekotih mi je dastil punir
 pri verouku kot učenec 3. raz-
 reda rekel, da pojdem na pašo
 po njegovo kravo in tele. Za
 nagrado mi je položil na klo-
 upo, culo lepih fih, ki jih je
 nabral na svoji njivi na Kre-
 klichu. Da bi ne bila tega nikoli
 storil! Egle so bile v njegovi
 skoraj kvadratni meter velikih
 plavih žepni rti. Ogorčen sem
 jih pahnol od sebe z odločnim
 "Ne vzamem jih", skočil skozi
 okno pritrjenega šolskega razre-
 da in zbežal domov... Čez
 hip — šola je bila nekaj ko-
 rakov od mojega doma — je
 bil, gasptnunc že pri nas. Opa-
 zoval sem ga z vrta in slisal,
 kako se mama župniku obju-
 bla, da me bo za to pošteno
 nasekala.

(Nadaljevanje sledi)

JANKO FURLAN

Res je bolnika zdravil nekdo, ki se je na to »razumel« — pomeni, da je poznal neke molitve in poteze s kreda po oteklem lificu. Spominjam se, da so me nekdo lovili, ker nisem hotel — bilo me je tega sram — k takemu »sklirgusu«. Tudi vid je noremo imel dober in je čital brez očal. Sluh pa mu je na starost opovedoval.

»Kakšno vreme nam napovedujete?« je ponovil nagajivec. Če je noreno zavabil, da ga na vprašanje je za zabavo, družbi, mu je morda »užaljen zapretil s palico.« Kaj, tebi naj bi pravil, ko ne veš kaj je belo, kaj je črno! Juncvet grdi!»

ju je zalotil poide ali mrak, in oba sta brez kesanja odložila delo na popoldne ali naslednji dan. Ne, mudilo se jima ni. Saj je bilo dosti delovnih dni in delavnih rok. Za novotvorjeni svet «Ne jezi se!» so bili takrat kljub vsemu boljši pogoj kot danes, ko nas tlačijo brige in skrb, ki jih oni rodovi, ločeni od sveta in s skromnimi potrebami in zahtevami, navezani na svojo zemljo, niso poznali.

Nekdo pa je noreno videl, kako sem kot 13 leten mlade »svetle« srobot. Poklical me je k sebi in poučil: »Poglej nas kamini! Črna je in spacakaminar

pri Nekotih mi je dastil punir
 pri verouku kot učenec 3. raz-
 reda rekel, da pojdem na pašo
 po njegovo kravo in tele. Za
 nagrado mi je položil na klo-
 upo, culo lepih fih, ki jih je
 nabral na svoji njivi na Kre-
 klichu. Da bi ne bila tega nikoli
 storil! Egle so bile v njegovi
 skoraj kvadratni meter velikih
 plavih žepni rti. Ogorčen sem
 jih pahnol od sebe z odločnim
 "Ne vzamem jih", skočil skozi
 okno pritrjenega šolskega razre-
 da in zbežal domov... Čez
 hip — šola je bila nekaj ko-
 rakov od mojega doma — je
 bil, gasptnunc že pri nas. Opa-
 zoval sem ga z vrta in slisal,
 kako se mama župniku obju-
 bla, da me bo za to pošteno
 nasekala.

(Nadaljevanje sledi)

